

Ara bé, gairebé la meitat dels casos del País Valencià han tingut al darrere el fantasma de la construcció. En des-taquen els del Campello, Puçol, Benicàssim i Nàquera. En tots ells, hi havia al darrere el Partit Popular, bé com a grup del nou alcalde, bé com a suport a un alcalde alternatiu. En aquests quatre exemples el primer regidor era socialista. A Benicàssim, la substitució de Francesc Colomer va tenir molt a veure amb als inconvenients que havia posat perquè s'hi instal·lara una urbanització d'alt nivell, amb camp de l'esport elitista de moda inclòs.

El pacte antitransfuguisme que en el seu dia van signar PP i PSOE està, si mirem alguns casos esdevinguts al País Valencià, més mort encara que l'antiterrorista. N'hi ha hagut vuit persones que, a mig camí, han canviat de rumb, i, per culpa d'ells, ha variat la correlació de forces de l'ajuntament en què han estat triats. Al Campello, precisament, un trànsfuga del Bloc va donar l'alcaldia al PP, trencant el govern d'esquerra. A Sant Fulgenci (al Baix Segura i amb uns cinc mil habitants), els ha donat temps a tenir tres equips de govern diferents en dos anys. Així, l'APSU (Associació Popular Sant Fulgenci i Urbanitzacions) va perdre l'alcaldia després que un trànsfuga seu i un de socialista, més un altre partit, donaren el comandament al PP. Quatre mesos després, un trànsfuga del PP, més els vots dels socialistes i els membres de l'APSU que quedaven als seus respectius grups, van retornar el poder al partit independent. A la Font de la Figuera (Costera), un parell de trànsfuges independents van posar el PP a l'alcaldia. A la Pobla de Vallbona, en canvi, un trànsfuga popular va possibilitar que els quatre partits de l'oposició tombaren el PP. Com a Vallanca (Racó d'Ademús), on, a més, l'alcaldia va anar a raure a mans d'un dels dos trànsfuges del PP, que, sumats a l'únic regidor socialista, van deixar en minoria (3 a 2) els conservadors.

A Montcada (Horta) i el Puig (Horta) el PP podria accedir al poder, en detriment del PSOE, pròximament. I a Catterroja (Horta), per acabar, l'única regidora d'Unió Valenciana governarà, si res no ho evita, els quatre anys. Va pactar ocupar el màxim càrrec els dos primers cursos, amb el suport de tots els

TÀNIA CASTRO / JORDI PLAY

Al País Valencià la majoria dels canvis han tingut l'urbanisme com a excusa. A dalt, veïns de Nàquera protesten contra el canvi d'alcalde. A sota, moment en què Sebastià Pujol (dret), d'ERC, substitueix Joan Baliarda (assegut), de CiU, en l'alcaldia de Premià de Mar.

partits llevat del PP, que havia governat llargament, i ara, qua havia de cedir el poder, ha pactat amb els populars a canvi de mantenir-se a la trona.

Calma al Principat. L'escalfor de la política a Catalunya s'ha concentrat al voltant del gran debat de la redacció d'un nou estatut i la reforma del model de finançament. Això ha fet que la política municipal haja quedat sovint en un segon terme de les estratègies dels partits catalans. De manera, doncs, que, a mitjan legislatura municipal no hi ha hagut crisis de govern destacables que

hagen acabat en moció de censura i canvi de color a l'alcaldia.

En tot cas, les mocions de censura comptades en l'àmbit municipal de Catalunya, fins ara catorze, s'han donat en poblacions de prop de deu mil habitants i inferiors. D'aquestes, les que s'han produït a poblacions més grans, han estat a Premià de Dalt (Maresme) i a Torredembarra (Tarragonès). En tots dos casos van comportar que CiU, amb 5 regidors, perdera l'alcaldia. A Premià de Dalt, el 4 de setembre del 2004, Sebastià Pujol, accedeix a l'alcaldia amb els vots d'ERC (2 regidors), de PSC (2),

ACCPD (1) d'ICV (1), i de Trinitat Rost, la regidora del PP, que havia pactat anteriorment amb CiU. L'oposició en ple, doncs, donava suport a la moció contra l'alcalde de CiU, Joan Baliarda, amb l'argument d'haver arribat a una situació d'"ingovernabilitat i paràlisi" al consistori. Baliarda va negar els arguments i va remarcar que l'únic objectiu era fer fora CiU del govern. Amb la moció, ERC es fa càrrec de l'alcaldia fins al gener del 2006 i el PSC fins al final del mandat. El suport de la regidora del PP a la moció va aixecar una forta polèmica tant entre les formacions d'esquerra que van donar suport a la moció, com al si del PP de Catalunya, que va acabar demanant la dimissió de la seua regidora a Premià de Dalt. CiU havia governat a la població del maresme des de les primeres eleccions municipals.

També a Torredembarra, una moció de censura va llevar l'alcaldia a Miquel Àngel Lecha (CiU) a favor de Manuel Jiménez (PSC). El consistori d'aquesta població té una composició molt complexa, amb vuit formacions polítiques diferents. El candidat socialista va rebre el suport d'11 regidors: els 4 del PSC, els 2 d'ERC, 2 del Grup Independents de Torredembarra, 2 del Vilatans Units per Torredembarra i un d'Alternativa Baix Gaià. Per contra, els 3 regidors de CiU van oposar-se a la moció i es van abstenir 3 dels regidors que havien donat suport a CiU (2 d'Associació Democràtica Municipal i 1 del PP).

Pel que fa als altres casos de mocions, han afectat poblacions inferiors als 2.000 habitants. D'aquestes, en quatre les mocions han prosperat gràcies a vots trànsfuges. Són els casos de Verdú (Urgell), Torrelles de Foix (Alt Penedès) i Santa Pau (Garrotxa) i Creixell (Tarragonès). El 30 de juny del 2004, un dels 4 regidors de CiU de Torrelles de Foix abandona el seu grup i és nomenat alcalde amb el suport dels 4 regidors del PSC. A Creixell, també CiU perd l'alcaldia pel vot d'un regidor trànsfuga. El 28 de febrer de 2004, l'alcalde, amb el suport inicial dels tres regidors de la federació, i els tres del PSC-PM, va perdre una moció subscripta pels tres regidors del PP, els dos de la llista UPC-FIC i un dels tres regidors socialistes. Amb la moció obté l'alcaldia un dels regidors d'UPC-FIC. A Santa Pau, el 19 de febrer d'enguany,

A Catalunya catorze han estat els ajuntaments que han canviat de signe, en la majoria dels casos de pobles petits

un dels tres regidors de CiU protagonitza el canvi amb el seu vot a favor d'una moció de censura presentada per la llista local de TJPSP (4 regidors) contra la posició del seu propi grup. Amb aquest vot prospera la moció i fa perdre l'alcaldia a la llista de APG-CUP-EPM (2 regidors). El tercer cas és el de Verdú. El 7 d'octubre del 2003, l'alcalde, d'Independents de Verdú (IND.V), va perdre l'alcaldia en una moció presentada pels 4 regidors de l'Agrupació d'Independents Progressistes i Nacionalistes, amb el suport d'un dels cinc regidors d'IND.V.

La resta de casos, corresponen a canvis de majories que han afectat, com diem, poblacions petites, i que ofereixen un ventall tan heterogeni de conivencions com divers és el món municipal. Així CiU ha perdut tres alcaldies més, a Bagà (Berguedà) a favor del PSC, amb el suport d'ERC; a la Pobla de Segur (Pallars Jussà), a favor d'ERC, amb el suport del PSC; i als Pallaresos (Tarragonès) a favor d'ICV, amb el suport del PSC, ERC i PP. També els so-

cialistes han perdut alcaldies. A Fonollosa (Bages), el PSC va perdre el suport d'una candidatura local i l'alcaldia va passar a mans de CiU. També Progrés Municipal –una llista independent que en algunes poblacions va en coalició amb el PSC– ha perdut l'alcaldia en favor favor d'ERC, amb el suport de CiU. Però també els republicans han perdut alcaldies. A Vallromanes (Vallès Oriental), CiU, es feia amb l'alcaldia, fins llavors d'ERC, amb el suport del PSC. Per la seva banda CiU, amb el suport d'una llista independent, va arrabassar l'alcaldia d'Aiguaviva (Gironès).

Tres de 63 a les Illes. El municipi mallorquí de Maria de la Salut (de 1.975 habitants) fou el primer de les Illes on s'alterà la majoria sorgida de les urnes. Al cap de dos mesos, el batlle socialista (el seu partit tenia 3 regidors) va caure en una moció encapçalada per l'únic regidor d'UM, aliat amb els tres del PP i un trànsfuga de les llistes del PSM (2 regidors). L'alineació progressista PSOE-PSM es quedava

J. M. Costa –d'esquena– illura el bastó de comandament al nou batlle de Sant Francesc Xavier (Formentera), Isidor Torras, de la COP.

amb 4 escons, davant dels 5 dels conservadors.

Aquest 28 de maig també canviava de mans l'alcaldia del municipi de Sant Francesc Xavier, l'únic a l'illa de Formentera, amb 7.712 habitants. Les eleccions havien donat 6 escons a la COP (Coordinadora d'Organitzacions Progressistes), 3 al PP, 3 al GIF (Grup Independent de Formentera, de dreta) i 1 al PREF (Partit Reformista d'Eivissa i Formentera, sense ideologia coneguda) i el PP s'alià amb GIF i PREF i junts han governat l'Ajuntament fins que, fa dues setmanes l'únic regidor del PREF va donar suport a una moció de la COP. L'independent de la COP Isidor Torres, exdiputat autonòmic independent dins les llistes del PSOE, es convertia en nou batlle.

Paral·lelament, es coneixia que al municipi mallorquí d'Esporles (4.200 habitants) el PSOE i el PSM havien acordat tombar la majoria PP-UM. Els socialistes tenien 2 regidors, 4 el PSM, 4 el PP i 1 UM. Les enemistats entre socialistes i nacionalistes d'esquerra eren tan intenses que feren impossible el pacte. PP i UM acordaren la majoria minoritària de govern, que ha funcionat fins que les direccions del PSOE i PSM han forçat el pacte local. El dissabte passat, 4 de juny, un regidor del PSM va ser nomenat batlle.

Més moviments. En altres localitats també s'han produït terratrèmols, tot i que no mocions de censura. A Mallorca, Muro, Artà i Andratx han viscut canvis de majoria. I a Menorca, es Castell.

A Muro (6.665 habitants), els independents de dreta de Convergència Democràtica de Muro (CDM) tenen 5 escons, UM, 4; PP, 3; i PSM, 1. La manca d'acord va fer possible que el regidor del PSM arribara a batlle sense cap acord amb la resta de grups. Evidentment, no va aguantar i al cap d'un mes va dimitir, i des d'aleshores CDM encapçala la majoria. A Artà (6.273 habitants), les urnes determinaren que els Independents d'Artà (IA, nacionalistes progressistes) tingueren 3 dels 11 regidors, 3 el PSOE, 3 el PP, 3 UM i 1 EU - Els Verds. Les males relacions entre Independents i EU - Els Verds evitaven la majoria d'esquerra, tot i que els dos partits més grans (IA i

PSOE) ho intentaren governant en minoria. Però la batllessa d'IA dimitia el 2004. El PSOE es va quedar en el govern municipal, i s'hi incorporaren EU - Els Verds i UM, partit del batlle actual. A Andratx (9.800 habitants), la cosa va ser més enrevessada. Les urnes donaren a ALA (Agrupació Liberal d'Andratx) 3 regidors; 4 al PP; 3 al PSOE; i 1 a UM. ALA va exigir l'alcaldia, i el PSOE i UM li la concediren en un pacte entre els tres. El batlle d'ALA anunciava fa un mes que per aconseguir inversions del Govern balear havia arribat a un acord amb els conservadors: comunicà la destitució als regidors socialistes i va nomenar membres de la majoria dels regidors del PP; els membres d'ALA s'incorporaven al grup municipal del PP, amb la qual cosa els conservadors, sense haver-hi eleccions, han passat de 4 a 7 regidors: majoria absoluta. Aquest cas ha provocat una intensa polèmica en el Parlament: els socialistes acusen el PP de "compra" de regidors.

As Castell (7.054 habitants), la victòria va ser per al PSOE (5 regidors), seguit del PP (5), PSM (2) i EU - Els Verds (1). Els socialistes, amb suport dels progressistes, aconseguen l'alcaldia. Però l'agrupació des Castell i la direcció insular del PSOE s'enfrontaren. Els regidors socialistes van abandonar el partit. La majoria no s'ha alterat: ara governen els independents progressistes.

Amb vista al 2007. Els casos de Formentera i Esporles són importants: demostren que els progressistes intenten fer veure que el PP no és imbatible. Així ho reconeixen, en privat, dirigents dels partits implicats. No es tracta de qüestions aïllades, sinó que responen a una estratègia política general.

Formentera tria un diputat autonòmic clau. En ocasions, com el 2003, ha determinat la majoria absoluta. La moció de Sant Francesc prova que si l'esquerra s'uneix amb una part dels independents de l'illa, l'escò decisiu podria caure del costat progressista el 2007, i qui sap si, així, es podria evitar la majoria absoluta conservadora a Balears.

*Víctor Maceda
Miquel Payeras
Enric Rimbau*

All i pebre

'Progrefatxes'

Pere Martí

Aquests dies s'ha donat a conèixer a Barcelona una plataforma d'intel·lectuals que demana la creació d'un nou partit desacomplexadament espanyolista que defensi els interessos dels que a Catalunya se senten estrictament espanyols. Des del seu punt de vista, no hi ha cap partit en l'actual arc parlamentari que defensi aquests interessos, ni tan sols el Partit Popular, perquè tots viuen segregats per una asfixiant hegemonia nacionalista.

No es tracta de persones feixistes, en el sentit tradicional del terme, ni d'extrema dreta. La novetat és que tots ells es consideren grans progressistes, valedors de l'essència de l'esquerra, com Francesc de Carreras, Albert Boadella, Ivan Tubau o Arcadi Espada. En tot cas són *progrefatxes*.

Alguns d'aquests noms han estat fins ara vinculats al món maragallista, però han descobert, amb amargor, que el catalanisme no era un invent del pujolisme, sinó que a Catalunya és una aposta transversal, que supera sigles i partits i que, per tant, continua sent hegemònic, governi qui governi. Però el seu autoodi delirant els impedeix veure la realitat.

De tota manera, trobo molt encertat que vulguin presentar-se a les eleccions. És la millor manera de demostrar la seva mentida. Podran comprovar que fora de les seves tribunes periodístiques no representen ningú i que el seu suport electoral no anirà gaire més enllà del que obté La Falange, on alguns, per cert, hi tenien algun avantpassat.

El millor que podria fer el Govern tripartit i concretament el PSC seria subvencionar-los la candidatura, perquè legítima la seva catalanitat davant els ulls de la majoria de ciutadans i matarà de cop una dotzena de fantasmes que arrossega des de la transició.